

Lieta C-645/19**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2019. gada 30. augusts

Iesniedzējtiesa:

Hof van beroep te Brussel [Briseles apelācijas tiesa] (Beļģija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 8. maijs

Apelācijas sūdzības iesniedzējas:

Facebook Ireland Limited

Facebook Inc

Facebook Belgium bvba

Atbildētāja apelācijas tiesvedībā:

Gegevensbeschermingsautoriteit

Pamatlietas priekšmets

Apelācija pamatlietā ir vērsta pret *Rechtbank van eerste aanleg Brussel* [Briseles pirmās instances tiesa], kurā tiesvedības valoda ir holandiešu, 2018. gada 16. februāra spriedumu, saskaņā ar kuru attiecībā uz *Facebook Inc.*, *Facebook Ltd.* un *Facebook bvba* pēc *Commissie ter bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer* [Privātās dzīves aizsardzības kolēģija] (turpmāk tekstā – “*Privacy Commissie*”), kuru tagad aizstāj *Gegevensbeschermingsautoriteit* [Datu aizsardzības iestāde] (turpmāk tekstā – “*GBA*”), pieprasījuma tika noteikta virkne pasākumu. Konkrēti, *Facebook* tika uzlikts pienākums atturēties no sīkdatņu ievietošanas un datu vākšanas, izmantojot sīkdatnes, no interneta lietotājiem, kuri ir apmeklējuši domēna *Facebook.com* vietni vai trešās puses vietni, ja vien šie interneta lietotāji iepriekš nav tikuši pietiekami informēti par to un nepārprotami ir devuši savu piekrišanu. Personas datiem, kurus *Facebook* jau bija ieguvis izmantojot šajā gadījumā minētās tehnoloģijas, jātiek dzēstiem.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar LESD 267. pantu.

Seši prejudiciālie jautājumi attiecas uz Regulas 2016/679 55. panta 1. punkta, 56. līdz 58. panta un 60. līdz 66. panta tiesību normu, kas nosaka dalībvalstu uzraudzības iestāžu pilnvaras saistībā ar datu pārrobežu apstrādi Eiropas Savienībā, interpretāciju.

Prejudiciālie jautājumi

- 1) Vai Regulas 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK 55. panta 1. punkts, 56.-58. un 60.-66. pants saistībā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7., 8. un 47. pantu ir jāinterpretē tādējādi, ka uzraudzības iestāde, kas saskaņā ar šīs regulas 58. panta 5. punkta izpildei pieņemtiem valsts tiesību aktiem ir pilnvarota celt prasību savas dalībvalsts tiesā šīs regulas pārkāpuma gadījumā, nedrīkst izmantot šīs pilnvaras pārrobežu apstrādes kontekstā, ja vien tā nav vadošā uzraudzības iestāde šajā pārrobežu apstrādes gadījumā?
- 2) Vai šajā sakarā ir nozīme tam, ja par šo pārrobežu apstrādi atbildīgajam pārzinim šajā dalībvalstī nav galvenā, bet gan citāda veida uzņēmējdarbības vieta?
- 3) Vai šajā sakarā ir nozīme tam, vai valsts uzraudzības iestāde ceļ prasību pret pārzini tā galvenajā uzņēmējdarbības vietā vai pret tā uzņēmumu savā dalībvalstī?
- 4) Vai šajā sakarā ir nozīme tam, ka valsts uzraudzības iestāde ir cēlusi prasību jau pirms šīs regulas spēkā stāšanās dienas (2018. gada 25. maijs)?
- 5) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša: vai Regulas 2016/679 58. panta 5. punkta normai ir tieša iedarbība, tā, ka valsts uzraudzības iestāde var atsaukties uz šo normu, lai uzsāktu vai turpinātu tiesvedību pret atsevišķām pusēm, pat ja šīs regulas 58. panta 5. punkta norma nav transponēta valsts tiesību aktos, kaut arī ir pienākums to darīt?
- 6) Ja atbildes uz iepriekšējiem jautājumiem ir apstiprinošas: vai šādu tiesvedību rezultāts var liegt vadošajai uzraudzības iestādei secināt pretējo, ja šī galvenā pārvaldes iestāde pārbauda tās pašas vai līdzīgas pārrobežu apstrādes darbības saskaņā ar mehānismu, kas paredzēts Regulas 2016/679 56. un 60. pantā?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/136/EK (2009. gada 25. novembris), ar ko groza Direktīvu 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem, Direktīvu 2002/58/EK par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē un Regulu (EK) Nr. 2006/2004 par sadarbību starp valstu iestādēm, kas atbildīgas par tiesību aktu īstenošanu patērētāju tiesību aizsardzības jomā

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK, (turpmāk tekstā – “Regula 2016/679”)

Eiropas Savienības Pamattiesību harta

Atbilstošās valsts tiesību normas

Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (1992. gada 8. decembra likums par privātās dzīves aizsardzību personas datu apstrādē) (turpmāk tekstā – “WVP”)

Wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (2005. gada 13. jūnija likums par elektroniskajiem sakariem)

Wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (2017. gada 3. decembra likums par datu aizsardzības iestādes izveidošanu) (turpmāk tekstā – “GBA-Wet”)

Wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (2018. gada 30. jūlija likums par personu aizsardzību, veicot personas datu apstrādi)

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Pušu strīda pamatā ir *Privacy Commissie*, vēlāk *GBA* (kā *Privacy Commissie* tiesību pārņēmēja) iesniegtā prasība, kuras mērķis ir panākt, lai *Facebook* izbeigtu, kā prasītāja apgalvo, nopietnus un plašus datu aizsardzības noteikumu

pārkāpumus, kas tostarp ietver, ka ik dienu nelikumīgi tiek vākti un apstrādāti dati par miljoniem privātu interneta lietotāju tīkklejošanas paradumiem Beļģijā (gan par *Facebook* kontu īpašniekiem, gan par neregistrētiem *Facebook* pakalpojumu izmantotājiem), pielietojot tādas tehnoloģijas kā “sīkdatnes”, “sociālie spraudņi” un “[*Facebook* programmatūras] pikseli”.

2. Apkopojot, *Privacy Commissie*, tagadējā *GBA*, apgalvo, ka *Facebook*:
  - izmanto noteiktas tehnoloģijas, lai “skatītos cilvēkiem pār plecu” laikā, kad tie pārvietojas no vienas tīmekļvietnes uz nākamo, un savāktu informāciju pēc tam izmanto, lai profilētu viņu tīkklejošanas paradumus un tādējādi piesūtītu viņiem mērķtiecīgu reklāmu, bez tā, ka *Facebook* attiecīgās personas pienācīgi informētu un iegūtu viņu pienācīgu piekrišanu;
  - šī prakse tiek pielietota gan attiecībā uz sociālā tīkla *Facebook* [reģistrētiem] lietotājiem, gan tiem, kas nav tā lietotāji.
3. *Privacy Commissie* 2015. gada 11. septembrī cēla prasību *Rechtbank van eerste aanleg Brussel*, kurā tiesvedības valoda ir holandiešu, pret *Facebook Inc.*, *Facebook Ireland Ltd.* un *Facebook bvba*. 2018. gada 16. februārī *Rechtbank* pasludināja spriedumu šajā lietā. 2018. gada 2. martā *Facebook Inc.*, *Facebook Ireland Ltd.* un *Facebook bvba* iesniedza apelācijas sūdzību par šo spriedumu iesniedzējtiesā. 2018. gada 25. maijā stājās spēkā *GBA-Wet*, saskaņā ar kuru *GBA* kļuva par *Privacy Commissie* tiesību pārņēmēju.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

4. Starp pamatlietas dalībniekiem pastāvēja strīds par to, vai Beļģijas tiesām ir starptautiska jurisdikcija lietā ar trīs apelācijas sūdzības iesniedzējām, proti, *Facebook Inc.*, *Facebook Ireland Ltd.* un *Facebook bvba* (Beļģijas uzņēmums). Iesniedzējtiesa pieņēma lēmumu šajā jautājumā un secināja, ka tai nav starptautiskas jurisdikcijas daļā pret *Facebook Inc.* un *Facebook Ireland Ltd.* celto prasību, tomēr tā apstiprināja savu starptautisko jurisdikciju, ciktāl šī prasība ir vērsta pret *Facebook bvba*. Tādējādi pamatlietas izskatīšana aprobežojas ar prasījumiem, kas vērsti pret šo pēdējo minēto uzņēmumu.
5. Pie tam iesniedzējtiesa jau ir arī atzinusi, ka *GBA* celtā prasība par lietas faktiskajiem apstākļiem, kas notikuši pirms 2018. gada 25. maija, katrā ziņā nav pamatota, jo trūkst nepieciešamās intereses. Tādēļ pamatlietā tiesvedība attiecas tikai uz faktiskajiem apstākļiem laikā pēc 2018. gada 25. maija, kad Regula 2016/679 un *GBA-Wet* stājās spēkā, un *GBA* kļuva par *Privacy Commissie* tiesību pārņēmēju.
6. Prejudiciālie jautājumi rodas no pušu atšķirīgajiem viedokļiem par Regulas 2016/679 un ar to saistītā jaunā Beļģijas likuma – *GBA-Wet* – spēkā stāšanās sekām un par jaunizveidotās uzraudzības iestādes *GBA* pilnvarām, kura

aizstāja *Privacy Commissie*, kas savukārt 2015. gadā bija uzsākusi tiesvedību pret *Facebook* pirmās instances tiesā.

- 7 *Facebook* ieskatā *GBA* nav pilnvarota izmeklēt attiecīgās datu apstrādes darbības un pieņemt lēmumus attiecībā uz tām. Ar Regulu 2016/679 esot tikuši atcelti visi valstu datu aizsardzības tiesību akti visās dalībvalstīs, tostarp *WVP* Beļģijā, un ar to esot tikusi izveidota jauna materiālo un procesuālo tiesību sistēma, kas Eiropas Savienības uzraudzības iestādēm esot jāievēro.
- 8 Jaunais regulējums (Regula 2016/679 un *GBA-Wet*), kas ir piemērojams kopš 2018. gada 25. maija, paredzot “vienas pieturas aģentūras” mehānismu (Regulas 2016/679 56. un 60. pants), saskaņā ar kuru Regulas 2016/679 ievērošana esot jānodrošina tās dalībvalsts vadošajai uzraudzības iestādei, kurā atrodas apstrādes pārziņa galvenā uzņēmējdarbības vieta. Šajā gadījumā šī vadošā uzraudzības iestāde esot īru uzraudzības iestāde (*Data Protection Commission* [Datu aizsardzības komisija], *DPC*), jo datu apstrādes pārziņa galvenā uzņēmējdarbības vieta Eiropas Savienībā atrodas Īrijā (*Facebook Ireland Ltd.*). *Facebook* apgalvo, ka Īrijas uzraudzības iestāde arī paralēli veic izmeklēšanu.
- 9 *GBA* iebilst, ka tā kā *Privacy Commissie* tiesību pārņēmēja nevarētu uzsākt tiesvedību, jo nav vadošā uzraudzības iestāde Regulas 2016/679 izpratnē. “Vienas pieturas aģentūras” mehānisms nozīmējot, ka pārzinim ar vienu vai vairākām uzņēmējdarbības vietām Eiropas Savienībā, veicot pārrobežu apstrādi, kā vienīgais partneris tiek izraudzīta noteikta uzraudzības iestāde. Tā esot tās dalībvalsts uzraudzības iestāde, kurā pārzinim ir galvenā uzņēmējdarbības vieta Eiropas Savienībā. Šī uzraudzības iestāde tad esot “vadošā” uzraudzības iestāde.
- 10 Tomēr *GBA* uzskata, ka “vienas pieturas aģentūras” mehānisms, kas noteikts Regulas 2016/679 56. panta 1. punktā, tomēr esot izņēmuma noteikums. Pamatnoteikums saskaņā ar Regulas 2016/679 55. panta 1. punktu esot tāds, ka katrai uzraudzības iestādei ir tiesības [savas dalībvalsts] suverēnajā teritorijā īstenot pilnvaras, kas tai piešķirtas ar šo regulu. “Vienas pieturas aģentūras” mehānisms neietekmējot uzraudzības iestādes pilnvaras uzsākt tiesvedību. Regula 2016/679 attiecībā uz uzraudzības iestādes izpildes pilnvarām skaidri nošķirot administratīvo procedūru (noteikta regulas 58. pantā) no tiesvedības tiesā. Uz pēdējo neattiecoties “vienas pieturas aģentūras” mehānisms, kas izrietot arī no šī mehānisma mērķa, Regulas 2016/679 58. panta redakcijas, šīs regulas rašanās vēstures un tās transponēšanas Beļģijā. Ja *GBA* nevarētu vērsties tiesā gadījumos, kad tā nav vadošā uzraudzības iestāde, tas nozīmētu, ka par Beļģijas teritorijā izdarītiem pārkāpumiem nevarētu vērsties kompetentajās iestādēs, pat ja par šiem pārkāpumiem paredzēts kriminālsods.
- 11 Visbeidzot, *GBA* uzskata, ka pat tad, ja uz uzraudzības iestādes pilnvarām celt prasību [savas dalībvalsts] teritorijā būtu jāattiecinā “vienas pieturas aģentūras” jēdziens, Regulā 2016/679 nav ietverta prasība, ka būtu jāizbeidz visas līdz 2018. gada 25. maijam jau uzsāktās tiesvedības.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 12 Iesniedzējtiesa norāda, ka uz lietas faktiskajiem apstākļiem, kas radušies pēc 2018. gada 25. maija, faktiski attiecas pilnīgi jauna datu aizsardzības uzraudzības procedūra.
- 13 Par sūdzībām *GBA* pārbaudes dienesti var veikt izmeklēšanu. Pēc izmeklēšanas pabeigšanas lietu var iesniegt tā saucamajā *Geschillenenkamer* [strīdu palātā]. Tā var tostarp nolemt nosūtīt lietu tiesībsargājošām iestādēm. Visus *Geschenkenkamer* lēmumus var pārsūdzēt *Marktenhof* [Tirgus tiesa, kas ir Briseles apelācijas tiesas specializēta palāta].
- 14 Procedūra, kas sastāv no prasības celšanas pret vienu pusi – tāpat kā šajā *Privacy Commissie* pret *Facebook* ierosinātajā lietā – būtībā vairs nav paredzēta. Iesniedzējtiesa uzskata, ka veicot izmeklēšanu Eiropā un piemērojot sankcijas par datu aizsardzības tiesiskā regulējuma pārkāpumiem, ir jāpiemēro jaunie noteikumi (iepriekš minētais “vienas pieturas aģentūras” princips).
- 15 Iesniedzējtiesas izvirzītais jautājums ir par to, vai *GBA* joprojām var vērsties pret *Facebook bvba* par lietas faktiskajiem apstākļiem laikā pēc 2018. gada 25. maija, ņemot vērā, ka *Facebook Ireland Ltd.* ir datu apstrādātājs. No Regulas 2016/679 56. panta noteikumiem varētu secināt, ka saskaņā ar “vienas pieturas aģentūras” principu no minētā brīža tiesvedību var uzsākt tikai vietējā [Īrijas] uzraudzības iestāde un starptautiskā jurisdikcija ir tikai Īrijas tiesām.
- 16 Tiesa 2018. gada 5. jūnija spriedumā (lieta C-210/16, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*) ir norādījusi, ka Vācijas uzraudzības iestādei var būt pilnvaras attiecībā uz datu apstrādi, ja šādas datu apstrādes pārzinis atrodas citā dalībvalstī (Īrija) un uzņēmums Vācijā ir tikai atbildīgs par reklāmas laukumu pārdošanu un citām mārketinga darbībām šīs dalībvalsts teritorijā (*Facebook Germany*).
- 17 Šajā lietā Tiesa sniedza atzinumu par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris), kura tika atcelta ar Regulas 2016/679 pieņemšanu. Iesniedzējtiesa uzdod jautājumu, cik lielā mērā iepriekšminētā Tiesas interpretācija tās 2018. gada 5. jūnija spriedumā joprojām ir aktuāla jauno tiesību normu interpretācijā. Iesniedzējtiesa arī norāda, ka *GBA* nav pierādījusi, ka *Facebook Belgium bvba* jebkādā veidā būtu iesaistīta faktiskajā datu apstrādē.
- 18 Iesniedzējtiesa atsaucas arī uz Vācijas Federālā karteļu biroja neseno 2019. gada 6. februāra lēmumu (tā sauktais “*Facebook* lēmums”), kurā šī iestāde paziņoja, ka *Facebook* ir ļaunprātīgi izmantojis savu dominējošo stāvokli, apkopojot datus no dažādiem avotiem, kas turpmāk būs atļauts tikai tad, ja lietotāji iepriekš nepārprotami būs piekrituši; tas ir jāsaprot tādā nozīmē, ka tie, kas savu piekrišanu nedod, nedrīkstētu tikt izslēgti no *Facebook* pakalpojumu izmantošanas. Iesniedzējtiesa norāda, ka Federālais karteļu birojs acīmredzami uzskatīja, ka

minētai ietilpst tā kompetencē, neskatoties uz iepriekš minēto “vienas pieturas aģentūras” mehānismu.

- 19 Iesniedzējtiesa uzskata, ka *GBA-Wet* 6. pants, kurā noteikts, ka *GBA* vispār var vērsties tiesās, tostarp Eiropas tiesās, pats par sevi nav pietiekams juridiskais pamats *GBA* uzsāktajai tiesvedībai šajā lietā. Šis noteikums skan šādi: “*Gegevensbeschermingsautoriteit* ir pilnvarota vērst tiesu uzmanību uz visiem personas datu aizsardzības pamatprincipu pārkāpumiem šī likuma un citu likumu, kuros ietverti noteikumi par personas datu aizsardzību, ietvaros un, ja nepieciešams, attiecīgā gadījumā uzsākt tiesvedību ar mērķi panākt šo pamatprincipu ievērošanu”.
- 20 Tas, ka *GBA* principā vajadzības gadījumā var celt prasību, nenozīmē, ka šo prasību var celt vienīgi Beļģijas tiesās, jo, lai ievērotu “vienas pieturas aģentūras” vispārīgos noteikumus, šķiet, ka prasība jāceļ tajā tiesā, kuras jurisdikcijā atrodas datu apstrādes vieta.
- 21 Iesniedzējtiesa norāda, ka Regulas 2016/679 58. panta 5. punkts ir izteikts šādā redakcijā: “Katra dalībvalsts ar tiesību aktiem paredz, ka tās uzraudzības iestādei ir pilnvaras pievērst tiesu iestāžu uzmanību šīs regulas pārkāpumiem un vajadzības gadījumā uzsākt tiesvedību vai kā citādi iesaistīties tiesvedībā, lai īstenotu šīs regulas noteikumus”.
- 22 Pēc iesniedzējtiesas domām, šis noteikums, pieprasa, ka dalībvalstis ar skaidru regulējumu paredz konkrētus gadījumus, kuros dalībvalsts uzraudzības iestāde var celt prasību savas valsts tiesā, ja šāda iespēja būtu nepieciešama “papildus” Regulas 2016/679 55. un 56. pantā noteiktajam “vienas pieturas aģentūras” principam.
- 23 Tā šķiet, ka uzraudzības iestādes (t.i., visas pārējās, izņemot pārziņa galvenās vai vienīgās uzņēmējdarbības vietas uzraudzības iestādi) tikai tad ir pilnvarotas izskatīt sūdzības vai jebkurus tām iesniegtos materiālus par Regulas 2016/679 pārkāpumiem, ja to priekšmets attiecas tikai uz uzņēmējdarbības vietu viņu dalībvalstī vai ja tas būtiski ietekmē datu subjektus viņu dalībvalstī.